

הגדרה מחודשת של קולקטיב אימפקט

Redefining Collective Impact

Jennifer Splansky Juster

[Collective Impact Forum](#), November 11, 2021

לפני עשור, בשנת 2011, פורסם המאמר פורץ הדרך [Collective Impact](#) בכתב העת [Stanford Social Innovation Review](#). כשנתיים לאחר מכן, ובעקבות התהודה הרבה שזכה לה המאמר, הקים הארגון האמריקאי FSG, יחד עם שותפים נוספים, את ה-[Collective Impact Forum](#) שמטרתו לרכז מידע וחומרים על יוזמות קולקטיב אימפקט ולתמוך בהן. האתר פועל מאז ועד היום, בנייהולה של הכותבת, ומהווה מרכז מידע מקצועי עשיר ופעיל לכל העוסקות והעוסקים בקולקטיב אימפקט בעולם.

שנת 2011 מהווה, אם כן, ציון דרך חשוב במחזור החיים של גישת קולקטיב אימפקט. לא כי שיתופי פעולה נרחבים שעירבו את הקהילה הומצאו בשנת 2011, שכן שיתופי פעולה כאלה שוכללו במשך עשורים כך שייבנו על עבודת קואליציה נרחבת תוך הכללת גורמים מהקהילה. אולם רק בשנת 2011 הוצגה מסגרת העבודה שמסדירה את האופן שבו שותפים יכולים לעבוד באופן קולקטיבי למען מטרה משותפת. ומרתק לראות כמה יוזמות קולקטיב אימפקט הוקמו מאז והתקדמו ליצירת שינוי בקהילות שבהן הן פועלות. במיוחד כיום, כשנתיים לאחר פרוץ מגפת הקורונה, כאשר שנת 2011 נראית רחוקה כל כך... למעשה, נראה שחלף הרבה יותר מעשור, ולכן כדאי לעצור רגע ולחשוב כמה השתנה מאז שנת 2011. כמה אנשים איבדנו במהלך השנתיים האחרונות – כשרבים מהם, באופן לא פרופורציונלי, מקהילות של אוכלוסיות מוחלשות, כגון אפרו-אמריקאים, לטינים ועוד.

נראה כי המערכות הנוכחיות ממשיכות לייצר חוסר שוויון הזדמנויות בתחום הבריאות והחינוך, מרחיבות את פערי ההון, משמרות מדיניות ופרקטיקות גזעניות ולמעשה ממשיכות, יחד עם גורמים נוספים, לגרום נזק לקהילות השונות בחברה שלנו. כתוצאה מכך, אנשים בכל מקום מרגישים צורך לפעול יחד, בשותפות ובמסגרת הקהילה, כדי להתמודד עם אתגרים אלה, לתמוך זה בזה ולשפר את המצב עבור כולם.

לאור כל זאת, ולרגל ציון העשור שחלף מאז הפרסום המקורי של גישת קולקטיב אימפקט, נערכה לאחרונה חשיבה מחודשת לגבי האופן שבו צריך להתייחס לסוגיית שוויון ההזדמנויות במסגרת הגישה והמודל. צוות האתר [Collective Impact Forum](#) יחד עם היועצים ג'וניוס וויליאמס ופול שמידט, שיתפו פעולה עם כותבי המאמר המקורי, ג'ון קניה ומארק קרמר, כדי לבחון כיצד יוזמות קולקטיב אימפקט יכולות לפעול באופן פרואקטיבי במטרה לשים את נושא שוויון ההזדמנויות במרכז פעילותן. מתוך שיתוף פעולה זה נכתב המאמר [Centering Equity In Collective Impact](#) שפורסם בגיליון החורף לשנת 2021 של [Stanford Social Innovation Review](#), ומציע דיון נרחב בחשיבות שוויון ההזדמנויות.

המאמר מספק **הגדרה מחודשת של גישת הקולקטיב אימפקט**, לפיה שוויון הזדמנויות הינו ערך ליבה, ומסביר כיצד ניתן ליישם את חמשת תנאי הבסיס של גישת הקולקטיב אימפקט, כך שכל יוזמה תוכל להתמקד בשוויון הזדמנויות.

לפי ההגדרה המחודשת המוצגת במאמר, **קולקטיב אימפקט היא רשת של חברי קהילה, ארגונים ומוסדות שמקדמים שוויון הזדמנויות על ידי למידה משותפת, תיאום ושילוב הפעולות להשגת שינוי ברמת הקהילה וברמה המערכתית**. הגדרה זו מציבה את עיקרון שוויון ההזדמנויות כעיקרון המנחה את פעילות יוזמת הקולקטיב אימפקט, ממצבת את חברי הקהילה כאנשי מפתח יחד עם גורמים נוספים ביוזמה, ומדגישה את החשיבות של שינוי מערכתי בפעילותה.

בנוסף, אלו הן 5 האסטרטגיות שמוצגות במאמר לטובת קידום שוויון הזדמנויות בקולקטיב אימפקט:

1. ביסוס פעילות היוזמה על נתונים, הקשר ופתרונות ממוקדים
2. התמקדות בשינוי מערכתי בנוסף להפעלות תוכניות ומתן שירותים
3. שינוי מאזן הכוחות בתוך יוזמת שיתוף הפעולה
4. הקשבה לחברי הקהילה ופעולה משותפת איתם
5. בניית מנהיגות שתקדם שוויון הזדמנויות ולקיחת אחריות

לטענת כותבי המאמר, שילוב של חמש אסטרטגיות אלה עם חמשת התנאים המקוריים של גישת הקולקטיב אימפקט מעלה את הסיכוי להשגת השפעה נרחבת בקרב קבוצות שנדחקו לשוליים. בדרך זו ניתן לשים קהילות אלה במרכז הפעילות של יוזמות הקולקטיב אימפקט.

במהלך החודשים הקרובים מתכונן ה-[Collective Impact Forum](#) להציג את נקודת המבט של חברי יוזמות קולקטיב אימפקט שונות ושל שותפים נוספים שעדכנו את פעילותם במהלך העשור שחלף. החל מסוף נובמבר ייתן גם ה-[Stanford Social Innovation Review](#) גישה חופשית למאמרים אלה, והם יפורסמו גם בבלוג ובפודקאסט של אתר [Collective Impact Forum](#). זוהי הזדמנות להצטרף לדיאלוג מתפתח שיאפשר למידה והתפתחויות נוספות של הפרקטיקה בשטח.

תרגום ועיבוד מקוצר לעברית: **פז רפפורט**

עריכה: **ד"ר מיכל רום**, מנהלת מחקר ופיתוח ידע בשיתופים

קישור לטקסט המקורי [ראו כאן](#)

לקריאה נוספת על גישת [קולקטיב אימפקט](#) בעולם ובארץ
היכנסו [למפת הידע](#) של שיתופים